Dolnolukavický
Hlasatel
ČASOPIS PRO DOLNÍ LUKAVICI, KRASAVCE, LIŠICE A SNOPOUŠOVY

SLOVO STAROSTY

Vítězslav Opálko

Vážení spoluobčané, dovoluji si vás pozdravit v této složité době prostřednictvím našeho obecního časopisu, který je podle četných reakcí a zájmu o další výtisky čím dál více oblíbený. To nás velmi těší, poděkování náleží celému týmu, který se na jeho přípravě podílí.

Protože uplynula polovina volebního období, dovolím si provést částečnou bilanci fakticky odvedené práce. Zastupitelstvo je po mnoha letech složeno z dvou volebních uskupení. 7 mandátů má Sdružení nezávislých kandidátů Dolnolukavicka.

Po roční činnosti se vzdal mandátu pan Robert Hajšman. Je třeba říci, že i za tak krátkou dobu odvedl svůj díl práce, zejména na kvalitní přípravě podkladů modernizace víceúčelového hřiště u ZŠ. Byl potěšen, že jsme projekt dotáhli do zdárného konce, byť o rok déle, než si představoval. Na uvolněné místo postoupila do zastupitelstva a finančního výboru Ing. Anna Kadlec Valentová. Již po několika jednáních bylo zřejmé, že vzhledem k dlouholeté činnosti ve státní správě a vzdělání se rychle orientuje i v problematice obce, zejména ve vztahu k vyšším územně správním celkům, i v chodu úřadu. Vzhledem k tomu, že se jedná o moji současnou životní partnerku :-), vzdám se dalšího hodnocení. Obdobně pozitivně mohu hodnotit činnost dalších dvou nových zastupitelů, Ing. Michala Švece a Michala Böhma. K projednávaným tématům se dovedou vyjádřit fundovaně, věcně a bez emocí. Ostatní osvědčené zastupitele jistě znáte, působí ve funkcích už několik období. Marek Maňour kromě činnosti v kontrolním výboru posuzuje ještě veškeré elektroprojekty a kontroluje fakturaci. Práci Mgr. Evy Horové asi netřeba blíže popisovat. Je s mnoha občany v kontaktu při sepisování autentických vzpomínek pro Hlasatel a pro knihy o historii obce, při organizování spektra kulturních akcí. Její činnost pro zachování popisu života v regionu je pro další generace dnes ještě nedocenitelná.

PODZIMNÍ SLUNCE

Mgr. Eva Horová

Slunce na podzim obleče
koruny stromů starých,
javorů i topolů
do barev jantarových.

Stébla trávy pozlatí
kouzelnou mocí svou,
prochází se po mýtině,
a cestou šípkovou.

Odráží se na hladině,
kde po listech maluje,
nemá sílu, uvadá už,
když podzim si kraluje.

Ing. Pavel Netrval a já působíme v zastupitelstvu 18 let, od roku 2002. Společně připravujeme koncepční záležitosti a vize rozvoje obce, které předkládáme k posouzení zastupitelstvu.

Ze sdružení DOLNOLUKAVICKO LIDEM se její lídr Mgr. Lenka Zedníková postupně seznámila s činností zastupitelstva a rychle jsme našli společnou řeč při přípravě podkladů pro strategický rozvojový plán i další akce. Spolu s dalšími členy kontrolního výboru pravidelně předkládá zastupitelstvu písemné výstupy z jejich kontrolní činnosti. Rozumíme si profesně i lidsky.

A jaké jsou naše konkrétní výsledky?

Zajištění výběrového řízení dle zák. č. 134/2016 Sb. a výběr dodavatelů:
» stavby rekonstrukce budovy OÚ Dolní Lukavice
» zpracování územního plánu
» projekt pro rekonstrukci komunikací a výstavbu chodníků
» dopravní automobil pro SDH s přívěsem pro hašení
» nákup komunální techniky – traktor
» doplnění veřejného osvětlení Snopoušovy, výměna Krasavce
» variantní studie zásobování pitnou vodou

Realizace stavebních a dalších akcí, nákupy techniky:
» rekonstrukce budovy OÚ Dolní Lukavice – před dokončením, zajištění dotace 450.000 Kč
» modernizace víceúčelového hřiště u ZŠ (umělý povrch, mantinely, odrazová plocha) dokončeno, zajištění dotace 400.000 Kč
» výstavba přístřešku 100 m2 pro komunální techniku – rozpracováno, zajištění dotace 210.000 Kč
» nákup dopravního automobilu pro 9 osob s přívěsem pro hašení, dodání 10/2020, zajištění 2 dotací: 450.000 Kč od MV, 300.000 Kč od KÚ a finančních darů ve výši 185.000 Kč od firem a občanů
» zpracování nového územního plánu – zpracováno zadání a návrh
» projekt pro rekonstrukci komunikací a výstavbu chodníků – rozpracováno, provedeno geodetické zaměření, odsouhlasen projekt pro průtah Krasavcemi
» zakoupení traktoru s radlicí, sypačem a příkopovým ramenem pro údržbu obcí
» doplnění veřejného osvětlení, částečná kabelizace ve Snopoušovech – hotovo, výměna stožárů, doplnění a kabelizace veř. osvětlení v Krasavcích, zajištění dotace 350.000 Kč – před realizací
» zajištění dotací pro hospodaření v obecních lesích, získáno dosud 785.342 Kč, požádáno o dalších 1.200.000 Kč

To je jen stručný výčet nejvýznamnějších akcí, o dalších vás pravidelně informujeme na veřejných zasedáních a v Hlasateli. Hodně času nás stály soudy s místními občany, kde obec a škola byla jako strana žalovaná. Další čas nás stála příprava a jednání s obcí Horní Lukavice, která se po svém osamostatnění před 30. lety nechtěla dodnes podílet na nákladech na údržbu hřbitova, aniž by měla vlastní. Přesto, že jsem minulá zastupitelstva HL k tomu písemně vyzýval. I tento rest bude dotažen, dohoda již nabývá konkrétní podobu. Návrh příspěvku 25.000 Kč a příspěvek 29% na další investiční a jiné prokázané výdaje ročně lze po menších korekcích akceptovat. Co však s náklady za minulých 30 let, které dle tohoto klíče činí cca 750.000 Kč? K těm se již nikdo nehlásí, šli na vrub naší obce. Další čas zabrala jednání s církví po zjištění, že „starý“ hřbitov je jejím majetkem, včetně márnice a zdí. Ohledně tohoto pietního místa, kde všichni ukončíme svoji životní pouť, nás ještě mnoho úsilí čeká. Přejme si, aby nám na to byl dán dostatek času a sil.

SLOVO ZASTUPITELE

Ing. Anna Kadlec Valentová

Vážení spoluobčané, ve svém příspěvku bych se s vámi ráda podělila o poznatky, které jsem získala jako zastupitelka obce a členka finančního výboru.
V roli zastupitelky obce Dolní Lukavice jsem poznala a pochopila, jak samosprávy na venkově fungují, co je může ohrozit, co jim může scházet a co je naopak jejich výhodou.
V zastupitelstvu pracuji necelý rok vedle svého zaměstnání ředitelky Kontaktního pracoviště Plzeň-jih ÚP ČR. Prakticky celý svůj profesní život se pohybuji ve státní správě, která se z části odlišuje od výkonu funkcí veřejnoprávní korporace, kterou místní samospráva je.
Úřad práce spolupracuje mimo jiné s územními samosprávnými celky, konkrétně zde s obcí Dolní Lukavice, při realizaci opatření souvisejících s rozvojem trhu práce a se zaměstnaností. Společnou řeč nacházíme například při finanční podpoře pracovních míst v rámci veřejně prospěšných prací v obci. Jsou to časově omezené pracovní příležitosti spočívající zejména v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov, zeleně a komunikací. Obec Dolní Lukavice je v tomto směru velmi aktivní. Pan starosta uzavřel za období 2002–2020 celkem 28 Dohod o vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací (VPP) a poskytnutí příspěvku. Obci byl prostřednictvím úřadu práce za dané období poskytnut příspěvek v celkové výši 2.596.074 Kč (čerpáno z evidence OÚ).
Na obci se vykonává hodně různorodé práce (chodníky, silnice, budovy a infrastruktura obce, územní plánování, kulturní činnost), které vedení obce věnuje určitou část svého života s cílem obec změnit k lepšímu, rozvíjet ji a pomáhat.

To vše souvisí s obecním rozpočtem, který při dobrém hospodaření pomáhá zvládat dynamický rozvoj obce s uvážlivým rozhodováním, do čeho investovat. V naší obci se stále něco staví, opravuje, rekonstruuje. Hlídají se termíny akcí, jejich průběh a rozpočet. A to nemluvím o tom, že se musí vynakládat dostatek sil k plnění úkolů i během letošní koronavirové krize.

Čerpání obce DL - VPP stav k 30. 9. 2020		
Rok	**Počet dohod**	**Vyplaceno**
2014	4	527.237 Kč
2015	2	375.907 Kč
2016	2	124.373 Kč
2017	2	275.700 Kč
2018	1	189.600 Kč
2019	2	234.000 Kč
2020	1	168.266 Kč

Dále jsem se nezmínila o základní škole s prvním stupněm a o mateřské škole zřízené obcí, které mají v obci nezastupitelné místo. Jistě se mnou budete souhlasit, když řeknu, že plní funkci vzdělávací, společenskou i kulturní. Starost o školu je nákladná a peníze jsou pouze jedním bodem, který se ve vztahu ke škole řeší, neboť je více možností, jak se na správě a fungování školy podílet. Ve vztahu ke škole se nejedná pouze o výuku, ale i o volnočasové aktivity, činnost kroužků a komunitní život. Vedení obce věnuje školskému zařízení trvale velkou pozornost. Vždyť jen na její provoz poskytuje formou neinvestičních nákladů ročně kolem 1,2 mil. Kč, další peníze poskytuje každoročně v investicích do budov a zařízení. Rozvoj občanské vybavenosti je jednou z priorit zastupitelstva již několik volebních období.
Obec typu Dolní Lukavice a jí podobné obce trápí trvalý nárůst administrativy. Vydržet tento administrativní tlak bez sankcí a pokut, orientovat se v nových nařízeních, předpisech a softwarech je nesmírně náročné. OÚ pracuje v minimálním počtu osob. Ve srovnání s jinými úřady si myslím, že to ani není možné při výčtu zajišťovaných činností. I proto obec dokázala v posledních létech ušetřit mnohamilionové částky, které by jinak připadly na mzdy zaměstnanců, jejich školení atd. Pokud chceme, aby to vše fungovalo i přes současnou složitou situaci a řadu bezpečnostních opatření, potřebujeme v zastupitelstvu kvalitní tým lidí, významně zapojený do chodu obce. Z problematiky jejího řízení se postupem doby stala ryze odborná záležitost, vyžadující mnoho znalostí a času. A já jsem moc ráda za lidi, kteří tady jsou.

Rekonstrukce budovy obecního úřadu

Vítězslav Opálko

Od doby, kdy obecní budova dostala „nový kabát“, obracejí se na nás občané s dotazy, zda jsme se již přestěhovali zpět či kdy se tak stane. Současný stav je takový, že pokračují práce na dokončení interiéru. Byly položeny podlahové krytiny, montují se nové dveře a sanita, bude dokončena výmalba. Následně bude instalována datová síť a zabezpečení. Přes zimu bude úřad vybavován novým nábytkem. Snažíme se dbát na všechny detaily, aby prostředí pro návštěvníky úřadu bylo přívětivé. Současně se provádí stavební úpravy nejbližšího okolí, které těsně na budovu OÚ navazují a jsou rovněž majetkem obce. Na dvorku proti prodejně krmiv bude instalována plošina pro bezbariérový přístup do OÚ.

Přestěhování úřadu zpět se uvažuje v jarních měsících. O termínu vás budeme včas informovat. Samozřejmě počítáme se slavnostním otevřením a dostatkem času na „dny otevřených dveří“ pro veřejnost. Těšíme se na setkání s vámi.

Nabídka spolupráce občanům

Bc. Monika Dobrovolná, odobr sociálních věcí a zdravotnictví, MěÚ Přeštice

V souvislosti s opětovným vyhlášením nouzového stavu v naší republice, bych vám ráda jako sociální pracovník MÚ Přeštice (ORP) nabídla spolupráci.
Jelikož se jedná o nelehkou dobu, kdy opět začnou někteří lidé přicházet o zaměstnání či jejich příjem klesne, v důsledku zavírání škol se sníží na 60% jejich běžného příjmu, můžeme být nápomocni. Naše pomoc spočívá především v sociálním poradenství. **Občanům můžeme pomoci především v problematice ztráty zaměstnání - kontakty na Úřady práce, pomoc s evidencí uchazečů o zaměstnání. Dále pak v případě poklesu příjmu poskytujeme dávkové poradenství - dávky pomoci v hmotné nouzi a nyní především pomoc se získáním mimořádné okamžité pomoci.**

Pokud by se některá z vašich rodin v obci dostala do až tak závažné situace, že by jim chyběly i potraviny, je v našich možnostech jim dát doporučení případně zprostředkovat potravinovou pomoc ve spolupráci s Diecézní charitou Plzeň.

Pokud budete mít zájem, můžete mne kontaktovat (tel. 379 304 539).

Rozsvícení vánočního stromu

Vítězslav Opálko

Slavnostní rozsvícení vánočního stromu v Dolní Lukavici na návsi před kostelem se uskuteční v neděli 29. listopadu 2020. Rozsah a podmínky účasti veřejnosti v podmínkách pandemie koronaviru SARS-CoV-2 bude upřesněn podle aktuálně platné legislativy. **Na akci poskytl naší obci ČEZ a.s. finanční příspěvek 20.000 Kč.** Skupině ČEZ tímto děkujeme a přejme si, abychom si mohli alespoň na začátku adventního období společně zazpívat vánoční koledy.

Vítání občánků

Mirka Štychová

V naší obci proběhlo 7. a 14. října 2020 „vítání občánků“, které bylo jiné než to klasické, kdy jsme se společně sešli v klubovně či v ZŠ s rodiči a jejich přírůstky, někdy se přišli podívat i prarodiče, vystoupil hudební soubor Lukaváček či děti z MŠ, které zarecitovaly či zazpívaly. Letos to bylo k dané situaci jiné. Byli pozváni pouze rodiče s novými občánky a to jednotlivě v rozmezí 15 minut, kde je čekalo přivítání od pana starosty, zapsání do pamětní knihy, obdržení peněžitého daru a pro maminku kytička. Občánků, narozených od března roku 2019, jsme přivítali celkem 19.

Pošta v Dolní Lukavici

Hedvika Zitová, poštmistrová Dolní Lukavice

Od 1. října 2020 je nový systém otevíracích hodin pro veřejnost na České poště. Došlo k nastavení jednotného standardu v rámci celé pobočkové sítě České pošty.

Otevírací hodiny pro veřejnost v Dolní Lukavici:

» **Pondělí a středa:** **15:00-18:00 hodin**
» **Úterý, čtvrtek a pátek:** **8:00-11:00 hodin**

Vzpomínka na Václava Kvíderu (1961-2000)

Zastupitelé obce

22. listopadu uplyne dvacet let, kdy náhle zemřel Václav Kvídera, rodák z Krasavec. Při volbách 24. listopadu 1990 byl zvolen do obecního zastupitelstva. Přijal funkci starosty. Byl prvním starostou pro současné obce našeho celku (DL, Snopoušovy, Lišice, Krasavce). Horní Lukavice se v listopadu 1990 osamostatnila. Ujímal se úřadu v nelehké době, porevoluční doba s sebou nesla řadu velkých změn. I přes velké pracovní vytížení se zúčastňoval veřejného života. Byl zakládajícím členem České společnosti Josefa Haydna i členem společenských organizací v obci. V roce 1994 a 1998 byl opět jednomyslně zvolen starostou. Jeho náhlé úmrtí všechny zasáhlo. Kronikářka obce Horní Lukavice – Jaroslava Regnerová zaznamenala: *„22. 11. 2000 v den voleb do zastupitelstva kraje, zemřel náhle starosta obce Dolní Lukavice pan Václav Kvídera. Tato zpráva ohromila všechny občany, i naší vesnice. Pan Kvídera dělal starostu již třetí volební období a bylo mu*

pouhých 39 let. Ráno byl ještě na obecním úřadě. Poté jel s ostatními kamarády bruslit do Klatov. Jakmile se postavil na led, spadl na záda a udeřil se do hlavy. Ztratil vědomí. Přítomní ho oživili, zavolali sanitku a odvezli ho při plném vědomí do nemocnice, kde odpoledne zemřel. Přesná příčina smrti nebyla zjištěna. Pana Kvídery je velká škoda. Byl dobrým člověkem, otcem rodiny, obětavým veřejným pracovníkem. Na jeho pohřbu bylo přítomno mnoho spolupracovníků, občanů a známých. Květinové dary ani hrob nepojmul. Stále na něho vzpomínáme." Josef Netrval o panu starostovi řekl: *„Venca se ujímal úřadu nelehké době. Už to, že byl po dlouhé době opět nazýván starostou, byl jen začátek rozsáhlých změn, které probíhaly ve státní správě a samosprávě. Všechno se od základů přetvářelo a vedení úřadu vyžadovalo mnoho osobního nasazení. Nebylo to vždy snadné. Spousta lidí vědělo, jak to dělat jinak, někdy se k tomu připojovaly i sdělovací prostředky. Myslím ale, s odstupem let, které uplynuly od jeho úmrtí, že období jeho působení ve funkci starosty nebylo promarněné a položilo základy pro dobře prosperující obec. V jednom starém citátu se praví: „Nezemřel ten, který byl pohřben, ale ten, který byl zapomenut.“ A já věřím, že Venca zapomenut nebude.“*

Zprávy ze školy a školky

Mgr. Lenka Hajšmanová, Dis.

Vážení čtenáři, v minulém vydání Hlasatele jsem slíbila, že vás seznámím s personálním obsazením školy. Do starobního důchodu odešly Mgr. Liběna Doležalová a Irena Režňáková.

Dle usnesení vlády České republiky ze dne 12. 10. 2020 je omezen provoz základních škol podle školského zákona, a to tak, že se zakazuje osobní přítomnost žáků na základním vzdělávání v základní škole od 14. 10. do 1. 11. 2020 včetně prodloužených podzimních prázdnin (26. a 27. 10.).

Přeji nám všem pevné zdraví, trpělivost a toleranci.

Základní škola
I. třída, 17 žáků Mgr. Jana Votrubová, zastupuje Mgr. Eva Kučerová
II. třída, 8 žáků Mgr. Hana Skálová
III. třída, 18 žáků Mgr. Ivana Kvíderová
IV. třída, 12 žáků Mgr. Radka Šperlová
V. třída, 18 žáků Mgr. Pavla Nohavcová
Vyučující bez třídnictví Mgr. Lenka Hajšmanová DiS., Jaroslav Honzík
Asistentka pedagoga Martina Benediktová (V. třída)
Školník Pavel Hajžman

Mateřská škola
Třída Hvězdičky Bc. Petra Hadačová (ved. učitelka MŠ) Michaela Sedláčková (dokončila potřebnou kvalifikaci pro učitelku MŠ)
Třída Sluníčka Bc. Olga Aulíková, Bc. Zdeňka Bláhová
Asistentka pedagoga Karolína Andrlová (třída Hvězdičky)
Školní asistentka Vendulka Petrášová (třída Sluníčka)
Školnice Eva Budková

Školní družina
Vedoucí vychovatelka Gabriela Šíchová, družina I Lenka Brunátová, družina II Mgr. Lenka Hajšmanová, DiS., ranní družina

Školní jídelna
Vedoucí školní jídelny Soňa Černá
Kuchařky Bohuslava Majerová, Irena Motlíková

Na jaře nám situace neumožnila uskutečnit plánované projektové dny (ŠABLONY II – financováno z EU zdrojů). Podařilo se je přesunout na podzim. Jsem ráda, že jsme jejich velkou část stihli absolvovat během září. Akce byly zdařilé a inspirativní.

ŠABLONY II – financováno z EU zdrojů		
Anglický jazyk Mgr. Eva Horová	1. a 2. ročník 3., 4. a 5. ročník	v rámci ŠD v rámci dopolední výuky
Expedice středověk historik Libor Marek	3., 4. a 5. ročník	v rámci dopolední výuky
Ekologický program spolek Ametyst	celá MŠ a ZŠ	v rámci dopolední výuky
Environmentální centrum Krsy	celá škola	projektový den mimo školu

Podzimní sběrové dny letos bohužel NEPROBĚHNOU (změna podmínek odběratele). Prosím tedy, abyste do školy papír, PET lahve ani víčka NENOSILI. (Nemáme skladovací prostory).

Sběr kaštanů, žaludů, sušené pomerančové a citronové kůry je vyhlášen – termín odevzdání zveřejníme.

Děkuji za pochopení.

Adopce kosmana běločelého

Bc. Zdeňka Bláhová, učitelka MŠ

Díky ochotě rodičů, dětí, rodinných příslušníků, zaměstnanců MŠ… jsme letos adoptovali nový druh drápkaté opice v expozici Zoo Plzeň. Jedná se o kosmana běločelého z pavilonu Amazonie ve střední části plzeňské zoo věnované americké fauně a flóře.

Kosman běločelý je čtvrtým druhem chovaných kosmanů v Zoo Plzeň. V rámci Evropského záchranného programu EEP byli tito kosmani získáni v roce 2018. V České republice tento druh chová 5 zoo.

Kosman váží 200-300 g a v přírodě se živí hmyzem, ovocem, mízou a nektarem, drobnými živočichy i ptačími vajíčky. Obývá deštný i pobřežní pralesy na východě Jižní Ameriky. Adopce Kosmana vyšla na 3.000 Kč, z toho 1.350 Kč se povedlo vybrat ze sběru hliníku a na zbytek se složily zaměstnankyně MŠ.

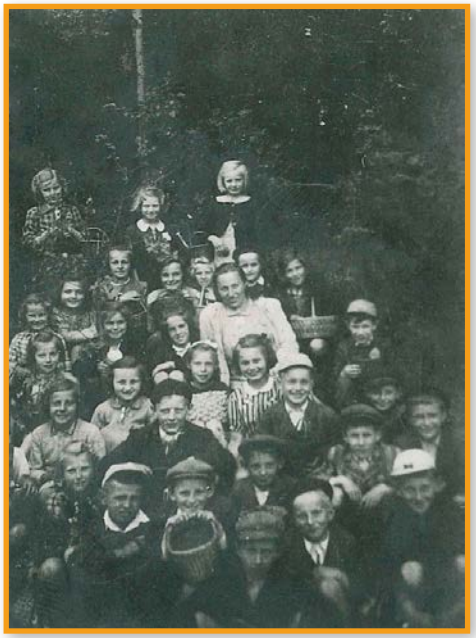
Děkujeme všem, kdo nám pomáháte se sběrem hliníku. I v tomto školním roce ve sběru pokračujeme a doufáme, že se opět podaří nasbírat dostatečné množství hliníku = peněz, které nám umožní adopci prodloužit.

Podzimní sběry

Mgr. Eva Horová

Každý z vás jistě sbíral kaštany a žaludy. Na katastru našich obcí najdete kaštany, ale není jich mnoho. V Lišicích a v Krasavcích by se snad daly spočítat na prstech jedné ruky. Ve Snopoušovech je dodnes kaštanová alej. Dle pamětníků je tam proto, že kaštany se dříve vysazovaly u ovčínů. (Ovčín se nacházel přibližně v místech prostoru za KD). V Dolní Lukavici jsou snad už jen Na Pajzovně a v zámeckém parku. Kaštany a žaludy se poprvé v lukavické škole sbíraly v roce 1905. Koncem října 1917 děti ze školy vyrazily do vícovské bažantnice, kde jich nasbíraly 52 kg. Plody žáci odevzdali lesnímu úřadu.

Dle starších pamětníků víme, že se žaludy sbíraly také na Zlíně (dokládá to dobová fotografie). V říjnu 1941 žáci nasbírali 2 pytle kaštanů o váze 67 kg, které jako dar zaslali do pražské zoologické zahrady, uvádí kronika školy. Na podzimní sběry rádi vzpomínají pamětníci. Miloslava Hrdinová (*1940) prozradila: „*Kaštany a žaludy jsme chodili se školou a řídícím učitelem Hřebcem sbírat na kraj bažantnice a na louku – nyní za kabiny na fotbalovém hřišti. Kdo nasbíral nejvíce, byl odměněn. Jednou se mi to také podařilo a dostala jsem zubní pastu v neobvyklé červeno-oranžové plastové hranaté krabičce. Pasta se jmenovala UNRA.*“

Karel Hajžman (*1950) z Lišic vzpomíná: *„Když jsem byl dítě, sbíral jsem s otcem žaludy a vozili jsme je do fořtovny u Snopoušov. Myslivci tím pak krmili zvěř.“* Jaroslava Regnerová (*1945) z Horní Lukavice v letech 1951-1955 sbírala se svými spolužáky a paní učitelkou kaštany a žaludy v zámeckém parku, vždy odpoledne po škole. Jaroslava Peclová, rodačka ze Snopoušov dodává, že se za jejího dětství vždy na podzim sbírala také semena lip. Chodili na ně do areálu sokolovny v Dolní Lukavici. Od dalších pamětníků víme, že se tehdy sbírala i semena javoru. Václav Kvídera (*1935) z Krasavec vzpomíná. *„V Krasavcích bylo v minulosti hodně kaštanů jírovců. Dva rostly před naším domem, jeden před čp. 4, další před čp. 21, poslední před Budkovými, který je tam dodnes. Stromy byly velmi košaté, každým rokem dávaly hodně kaštanů, ze kterých jsme jako děti při ručních pracích ve škole vyráběli různá zvířátka. Později tyto vzrostlé stromy začaly vadit elektrickému vedení. Byly prořezány a později poraženy.“* Marie Dražská (*1939), rodačka z Lišic, vzpomíná: *„Trávila jsem volný čas u babičky ve Snopoušovech čp. 20. Zde bylo mnoho kaštanů. Dodnes se zde říká Pod Kaštany (cesta ve směru ke KD). Vzpomínám také na staré rady babiček. Kaštan v kapse vám uleví od bolesti kloubů, když si ho dáte pod polštář, budete dobře spát.“*
Dušan Kindl z MS Lukavan sdělil: *„Děti ze ZŠ a MŠ Dolní Lukavice nám každým rokem sbírají kaštany a žaludy. Tato spolupráce funguje už léta a jsme za to rádi.“* Paní ředitelka Mgr. Lenka Hajšmanová, Dis. dodává: *„Sběrové dny bývají kolem půlky října. Žáci v dané dny (cca 3 dny) nosí sběr včetně kaštanů a žaludů a my pak vše doneseme myslivcům nebo zajistíme předávku.“*

Rozhovor

Mgr. Eva Horová

s Karlem Hrubým (*1945), zakladatelem soukromého hospodaření v Lišicích čp. 27, je ženatý, žije v Lišicích.

V letošním roce uplynulo 30 let, kdy jste začal soukromě hospodařit. Jaké byly vaše začátky?
Žádné začátky nejsou lehké a čas po revoluci nebyl vůbec jednoduchý. Soukromým zemědělcům bez finančních prostředků nepřál. Začínal jsem s pár kusy dobytka. Jelikož svůj dobytek jsem měl v JZD, doma nic, tak jsem si musel začít dobytek kupovat. Nejprve jsem si koupil mladý dobytek – dva býky a jalovici.

Jak to bylo s polnostmi?
Měl jsem štěstí, že jsem měl vlastní louky za zahradou a pole. Celkem vše o výměře 16 hektarů. Lidé z Lišic k nám chodili a nabízeli svá pole. Několikrát jsem však musel odmítnout. Koupil jsem pole např. o výměře 10 ha od Bošků.

Jakou techniku jste využívali?
Jelikož hospodařil otec, doma ve stodole jsme měli starší zemědělské stroje (spojené s koňským potahem). Tato technika byla zastaralá. Potřeboval jsem modernější stroje. Koupil jsem si na dluh traktor značky Zetor a po prvních žních ho splatil. Pak jsem si z Německa přivezl kombajn značky Claas. Zaplatil jsem za něj větší finanční částku, na kterou jsem pak musel zase vydělat. Postupem času byly vypsány dotace zemědělcům na všechno (stroje, polnosti, dobytek), i ty jsme využívali.

Výdajů jste měli opravdu hodně, co patřilo k vašim příjmům na začátku podnikání?
Příjem jsem zpočátku měl z prodeje dvou býků a mléka. Prodával jsem ho u nás doma a dodával do mlékáren. Problém byl, že mlékárny neplatily.

Nyní hospodaří i synové Tomáš a Petr, vedl jste je odmalička k práci na hospodářství?
Oba synové v tomto prostředí vyrůstali. Vedl jsem je k práci odmalička. Už jako malí kluci museli na hospodářství pomáhat. Kdybych je nevedl, jistě by oba skončili někde jinde. Soukromé hospodaření jsem jim v roce 2007 rozdělil rovným dílem. Nyní u nás v čp. 27 hospodaří Petr

a v roce 1998 si nahoře nad vsí svojí farmu založil syn Tomáš v čp. 125.

Z rozhovoru je patrné, že jste celý život pracoval, neměl čas na dovolenou, žádný volný čas, zejména o žních. Je to tak?
Ano, máte pravdu. V zemědělství se pohybuji celý život. Slovo dovolená, než jsem odešel do důchodu, jsem neznal. Ve 14 letech jsem začal pracovat jako kočí v JZD v Lišicích, pak jsem byl zaměstnán v JZD Stráž Míru (zase jako kočí). Když mi bylo 45 let, začal jsem soukromě hospodařit - zase ve stejném oboru.

Chtěl byste něco vzkázat na závěr?
Chtěl bych velmi poděkovat manželce, protože ona má velký podíl na našem hospodářství.

Zapomenuté osobnosti – 6. část

Mgr. Eva Horová

Václav Hraběta ml. (1911-1975) studnař

Narodil se v roce 1911 v Dolní Lukavici, avšak jeho rodina pocházela z Vodokrt. Když vyšel z „měšťanky“, začal se u otce studnaře zaučovat. Od roku 1933 se studnařství začal učit. Zachoval se jeho sešit s poznámkami nadepsaný „*Nauka o studnách - Hraběta Václav - Dolní Lukavice.*“ Zde podrobně popisuje technickou stránku věci včetně složitých technických nákresů, které sám pečlivě zhotovoval. Po složení studnařských odborných zkoušek získal oprávnění k činnosti a živnostenský list na kopání studní a montáž pump. Z jeho poznámek víme, že např. v roce 1934 kopal studnu Josefu Černému a Františku Kastnerovi ve Snopoušovech. Jeho zápisy uvádí: „*V roce 1937 jsem opravil čerpadlo Růženě Keslové z Nebílov, pracoval jsem na pumpě Josefa Přibáně z Lišic, opravil pumpu E. Kydlíčka v Plevňově, spravil železnou pumpu Jana Hrubého ze Snopoušov, pracoval na pumpě pana Bárty ve Voseku. V roce 1938 jsem čistil rybník a vytrhával rákosí pro Žida Šancra a opravil jsem vodovod ve stáji Karla Otty.*" Zápisů je mnohem více, zakázek měl pan Hraběta opravdu hodně.

V roce 1942 byl nasazen na nucené práce do „reichu“ do rakouského Obersalzbergu (u Berchtesgadenu), kde pracoval pro Hermana Görringa (1893-1946). Kopal zde tajné chodby (únikové východy pro nacisty) a podílel se také na stavbě bunkrů. Odtud, na varování svého mistra, v roce 1944 uprchl. Hrozila mu poprava po dokončení díla. Do května 1945 se ukrýval v lese Hajsko nad Krasavci. Ihned po útěku po něm Gestapo vyhlásilo pátrání. Po válce se opět věnoval studnařství a instalatérství. Oženil se Annou Valentovou z Chocenic. Spolu měli syna Václava (1947-2017) a dvě dcery: Annu (*1949) a Marii (*1951). Žili v Dolní Lukavici čp. 122. Po nějaké době koupil dům čp. 24 u Sládkovic rybníka.

Voda se mu bohužel stala osudnou. V lednu 1975 v nedožitých 64 letech se nešťastnou náhodou utopil v bahně Sládkovic rybníka, nedaleko svého domova.

Kultura - co bylo

Mgr. Eva Horová

» 12. 9. proběhl Motosraz ve Snopoušovech s bohatým programem

» 12. 9. se konal koncert v Dolní Lukavici v rámci 28. Haydnových hudebních slavností

» 12. 9. se konala hasičská soutěž „O pohár starosty obce“

» 13. 9. navázala další hasičská soutěž a to v podání dětí

» 19. 9. se konala „dětská burza“ v areálu Chovatelna

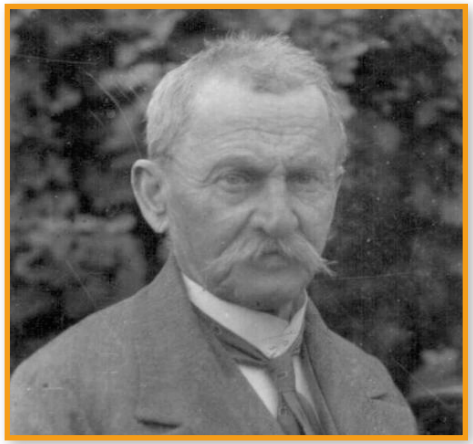
» 19. 9. proběhl Lukostřelecký turnaj v areálu Chovatelny

Výročí akademického malíře

Mgr. Eva Horová

17. listopadu 2020 uplyne 70 let od úmrtí akademického malíře Václava Černého (1865-1950). Byl rodákem z Letin. V roce 1904 přišel do Dolní Lukavice. Žil se svou ženou Jindřiškou v domě čp. 105 v nájmu u hraběte Schönborna. V roce 1908 byl v tomto domě zřízen poštovní úřad. Jindřiška Černá zde pracova-

z Plzně (1905-1977) s manželkou Růženou (1903-1990). Jelikož Černých neměli děti, koupili ho pod podmínkou, že malíře Černého „dochovají“ do smrti. To také učinili. V domě žili se synem Janem (*1942) a dcerou Hanou (*1945, provdaná Langová). Pan Černý obýval přízemí domu. V místnosti, kde dříve býval poštovní úřad, měl svůj „atelier“. Pan Bělonož na malíře Černého vzpomíná: „*Můj dědeček Martin Hora mu vždy nosíval do terénu deskový fotoaparát, kterým si vše nafotil a doma pak maloval. Když mi bylo asi 7 let, sedával jsem na schodech u vchodových dveří našeho domu. Zde často postával i malíř Černý, který tady rád kouřil svoji „fajfčičku“ a popíjel černé pivo. To bylo jeho oblíbené. Dával mi fajfku i pivo, jen aby to maminka neviděla*“.

la jako poštmistrová. Když onemocněla, pan Černý po ní práci převzal. Postupem času dům od Schönborna Černých koupili. Někdy po druhé světové válce od Černých koupil dům Jan Bělonož

Myslivci na Lukavicku – 6. část

Karel Stuchl

Poslední leč byla vždy něco mimořádného, slavnostnějšího než běžný hon, už z toho důvodu, že bylo pozváno více hostů. Byli to lidé, se kterými myslivecké sdružení spolupracovalo během roku nebo kamarádi členů místního sdružení. Organizace zdárného dne byla předem připravena předsedou sdružení Jirkou Benediktem a předsednictvem sdružení. Pochopitelně jsme se chtěli ukázat v tom nejlepším světle. Hon probíhal v částech honitby, kde se v předešlých honech nestřílelo. Tím byl zaručen dobrý výsledek a spokojenost účastníků. Nebylo výjimkou střelit 150 kusů bažantů a zajíců. Každý po honu dostal jeden kus za odměnu. Naše oblíbená hospoda na uspořádání poslední leče byla v Horní Lukavici u silnice a také hostinec Na Zámečku. Výzdoba sálu nebyla tak bohatá, jako na myslivecké bále, který se konal každý rok v Dolní Lukavici v sokolovně. Většinou jsme naaranžovali několik smrčků kolem pódia, kde hrála kapela. Slavnostní večeře byla svíčková ze srnčího nebo guláš, který připravovaly naše ženy. Pravidelně se každý rok střídaly ženy z DL, Lišic a HL. Nejchutnější guláš byl vždy v DL, díky Marii Tobrmanové. Kuchařkám bylo oficiálně poděkováno přípitkem za dobrou práci. Během večera byl vyhlášen král honu, kterého to stálo vždy nějaké peníze. Ty se většinou použily na výrobu grogu. Myslivecký soud se konal v průběhu večera, u kterého se často zasmál celý sál. Hodně záleželo na vtipu a znalosti soudců o osobách, které byly obžalovány. Během uplynulého roku měl každý myslivec nějaké přestupky. Pasování myslivců se provádělo celkem zřídka. Byli to tzv. adepti, kteří byli celý rok zapojeni do činnosti mysliveckého sdružení. Po složení zkoušky z myslivosti byli pasování na myslivce. Poslední leč je vyvrcholením lovecké sezóny a to jsme vždy patřičně oslavili až do ranních hodin.

Petr Rout (*1965) z DL čp. 158

Přeštický rodák Petr Rout podědil lásku k myslivosti po dědovi z Kucín. Nejprve chodil myslivcům pomáhat nahánět zvěř. Po vojenské službě složil myslivecké zkoušky a vstoupil do přeštického mysliveckého sdružení. Poté činnost ukončil a znovu do sdružení vstoupil v roce 2011. To se již přidal k MS Lukavan. Nejdříve byl stálým hostem, ze kterého se stal členem. Co ho na tomto koníčku těší? Prozrazuje: „*Mám rád přírodu a jsem rád, že v našem kraji stále žije nějaká divoká zvěř. Rád chodím na vycházky do lesa. Nejčastěji do Háje a na Ticholovec.*" Pan Rout chodí také na brigády, pomáhá s odchovem zvěře a podílí se na přípravách poslední leče. Myslivost není jeho jedinou zálibou. „*Rád také rybařím a v létě chodím na houby. Vše je spojeno s láskou k přírodě.*“

Zprávy z Dámského klubu

Mgr. Eva Horová

„*Kdo by to byl věděl, co nás bude čekat na jaře a na podzim. Na Nový rok jsme se sešly, opekly buřty a připily na zdraví.*“ Sdělila jedna z členek Dámského klubu. Ještě v únoru si ženy v sokolovně uspořádaly svůj masopust. V březnu se vše změnilo. Nemohly se stýkat. Doma se zabavily a šily roušky. Když si chtěly popřát k narozeninám nebo k svátku, dárek podávaly skrz okno. Mezi časté dárky patřily právě roušky. Když se opatření uvolnila, některé členky vyrazily posedět do restaurace U Baxů (V Háječku). Nyní opět využívají roušky, které si našily. Poznáte je v rouškách?

Věděli jste, že ...?

Mgr. Eva Horová

Jiří Bednář (*1963), rodák z Dolní Lukavice čp. 87, je sběratelem? Všechno začalo asi před 30 lety, kdy mu maminka věnovala starou poškozenou pohlednici Dolní Lukavice, kterou dlouho schovávala. Po nějaké době ji chtěl vyměnit za lepší a zjistil, že existují i jiné staré pohlednice naší obce.

V Praze fungovaly speciální burzy pohlednic, kde se dalo nakupovat, ale i měnit. A tak se zrodila jeho sběratelská vášeň pro staré pohlednice. Sběratelské činnosti se začal věnovat již v dětství. V roce 1970, když začal chodit do první třídy, začal sbírat poštovní známky. Jeho maminka pracovala na poště, a tak mu vždy nově vycházející známky kupovala. V páté třídě si koupil svůj první katalog známek, časem se k tomu ještě přidalo sbírání starých mincí. Po roce 1989 se zde začala objevovat zahraniční sběratelská literatura a katalogy, tak si zakoupil celosvětový katalog mincí „World Coins“ za tehdy neskutečných 100 DM. **Kromě pohlednic a jiných zajímavostí, jako např. jsou pivní lahve lukavického a štěnovického pivovaru, různé pozvánky, plakáty a etikety z Dolní Lukavice sbírá ještě staré pohlednice Přeštic, Lišic, Snopoušov, Čižic a Štěnovic, kde v současnosti bydlí.** Sdělil: *„Bohužel v poslední době se už moje sbírka moc nerozšiřuje. Na sběratelských aukčních internetových portálech, kde pohlednice nakupuji, se téměř nové neobjevují. Posledním přírůstkem mé sbírky v letošním roce je fotografie kapličky „V Bažantnici“ z roku 1894, která měla být odeslána a pak použita na národopisné výstavě československé v Praze. Druhý přírůstek je nejstarší dochovaný pohled Přeštic poslaný v roce 1898 a vytištěný asi v roce 1890 ve Vídni.“* **Sběratel má ve své sbírce celkem 78 pohlednic Dolní Lukavice, 150 ks pohlednic Přeštic, 62 ks Štěnovic, 8 ks Horní Lukavice a ostatních 50 ks.**

Na slovíčko s Lucií Dolejšovou (*2008), žije v Dolní Lukavici čp. 175

Mgr. Eva Horová

Kdy jsi začala poprvé hrát na hudební nástroj?
Když mi byly asi čtyři roky, začala jsem si sama hrát na zobcovou flétnu, o rok později jsem začala hrát na housle v ZUŠ Plzeň Chválenická.

Na jaké nástroje v současné době hraješ?
K flétně a houslím jsem loni přidala kytaru a ukulele - učím se jako samouk.

Vím, že jsi se umístila v hudebních soutěžích. Prozraď, prosím, čtenářům v jakých to bylo a kdy?
Několikrát jsem postoupila do celostátního kola pěvecké soutěže Karlovarský skřivánek. V roce 2017 jsem získala 1. místo, loni 2. místo a letos na jaře postup do celostátního kola, ale to se kvůli pandemii zrušilo. V rámci republikového finále soutěže Folky Tonk v Praze jsem se loni umístila na 2. místě a letos na 1. místě. Taky z Dětské Porty v Kroměříži jsem si za rok 2019 přivezla 1. místo. Ve hře na housle jsem na začátku letošního roku získala 1. místo v okresním kole soutěží ZUŠ.

V pátek 11. září jsi měla v doprovodu p. učitelky Květoňové vystoupit na akci pro seniory, co jsi měla připravené?
Připravovaly jsme si s paní učitelkou celkem šest skladeb (ona klávesy, já zpěv + housle, kytara, ukulele).

Jaké máš plány do budoucna? Chtěla bys přidat ještě další nástroj?
Muzika mě moc baví. Chci pokračovat s lidovými písničkami ve folklórním souboru Meteláček s folkovými i muzikálovými písněmi. Klasická hudba na housle je už docela náročná, ale pořád mě baví. Možná si přidám ještě další dechový nástroj, třeba klarinet.

Fotohádanka:

Mgr. Eva Horová

Poznáte o jaký dům se v DL jedná?

Řešení z minule: zleva: Eva Šťastná, Marie Pintířová, Anna Tančouzová.

Paní Pintířová doplňuje k fotohádance:
Na fotce je Eva Šťastná (*1938), která bydlela v sokolovně, já, Marie Pintířová (Rundová *1938) a Anna Tančouzová (1938-2000). Chtěly jsme mít památku, tak jsme se šly tenkrát vyfotit, než se „rozletíme“ do světa. Fotka vznikla na konci 4. ročníku měšťanky v Přešticích. Ale nebyla to lehká doba. Ti, kteří vyrůstali v zemědělství to měli velice problematické. Jeden ze sourozenců musel vždy zůstat doma. Ale co pak, když já byla jedináček? Soudruh Kastl stál před lavicemi a každý ze žáků se musel postavit a říci, jestli půjde do školy nebo do učení. Když přišla řada na mě, soudruh ředitel řekl: *„To víš, Rundová, ty jsi sama, ty musíš zůstat v zemědělství.“* Ukápla mi slza a s trochou závisti jsem poslouchala, kam se kdo rozletí.

Sezóna SDH Dolní Lukavice

Michal Divišovský

Stejně jako všechny ostatní sporty, i hasičská sezóna byla letos ovlivněna aktuální situací. Na jaře musely být dětem zrušeny všechny ligové závody. Jediné dětské závody, které se před prázdninami konaly, byly závody ve Dnešicích koncem června, kde se soutěžilo v požárním útoku. Přestože nebyly zařazené do Ligy mladých hasičů, všichni byli na závodění natěšení a zúčastnilo se více než 30 týmů.

Po letních prázdninách jsme se s dětmi hned první zářijový víkend vydali na soustředění do kempu v Běšinech, kde jsme se připravovali jak na domácí závody, tak na ligové závody v požární všestrannosti, v jejichž konání jsme ještě v té době doufali. Bohužel vzhledem ke zhoršující se situaci, byly nakonec závody v Dolní Lukavici tento rok pro děti poslední. Jsme velmi rádi, že jsme je ještě stihli uspořádat. Na závody se přihlásilo hodně družstev, a protože se konaly ve stejný den, jako byl naplánovaný na fotbalovém hřišti zápas a my bychom nestihli hřiště včas vyklidit, domluvili jsme se, že se požární útoky budou konat na louce vedle hřiště, která patří majitelům zámku. Moc bychom chtěli tímto majitelům za jejich ochotu poděkovat. Závody pro nás byly zvláštní také tím, že se na nich loučily tři děti, které již dosáhly věku, kdy nebudou moci v dětské lize soutěžit, jmenovitě Míša Šislová, Pavel Žofák a Milan Šimek. Potěšilo nás, že si na posledních závodech vybojovaly na památku se svým týmem alespoň bronzové medaile. Jsme také rádi, že všichni tři začali již během léta soutěžit na závodech pro dospělé a doufáme, že v tom budou i v dalších letech pokračovat.

Dospělí hasiči v letošním létě nezaháleli a na každé závody v okolí vždy sestavili družstvo mužů i žen. V tomto roce se rozrostlo družstvo žen o několik mladých dívek a díky tomu, a také pravidelným tréninkům, se výkony žen neustále zlepšovaly. Na některých závodech byly schopné dát dohromady dokonce družstva dvě. Během léta se dospělí s většími či menšími úspěchy zúčastnili závodů ve Dnešicích, Střížovicích, Soběkurech, na Dolcích a také nočních závodů v Žákavě. Noční závody byly pro mnohé z nás první zkušeností se závoděním po tmě a zajímavá na nich byla také odlišná pravidla. V jedné kategorii zde soutěžili muži i ženy dohromady. Naše družstvo žen postoupilo dokonce do finálové šestky, která jediná měla šanci zlepšit se při druhém pokusu, ostatní týmy měly pokus pouze jeden. Mužům tato šance unikla jen o chviličku a celkově skončili na 7. místě, zatímco ženy o jednu příčku před nimi.

Stejný víkend jako se konala v Dolní Lukavici dětská soutěž, jsme uspořádali také soutěž pro dospělé. V sobotu 12. 9. se na fotbalovém hřišti konal již 17. ročník soutěže O putovní pohár starosty obce. Počasí se vydařilo a účast v obou kategoriích byla také pěkná. Smůlou především pro muže bylo, že poslední týden před domácími závody došlo k poruše na sportovní stříkačce, se kterou se závodilo celou sezónu a musela se použít slabší stříkačka, se kterou soutěží děti. Muži tedy nemohli svým soupeřům příliš konkurovat, takže se na předních příčkách neumístili. Chuť si spravili alespoň při doplňkové soutěži, v již tradiční pivní štafetě, kde získali 1. místo. Všechny ženské týmy byly velmi vyrovnané, rozdíly byly pouze v desetinách sekund. Lukavické ženy vrátily putovní pohár zpět do Dolní Lukavice, když jejich dvě družstva skončila na 1. a 3. místě. Nenechaly se zahanbit ani v pivní štafetě, kterou také vyhrály.

Celý soutěžní víkend byl vydařený, a to nejen díky členům dobrovolných hasičů, kteří se starali o organizaci i občerstvení, ale také díky sponzorům, bez kterých bychom nemohli mít vždy tak bohaté ceny pro soutěžní družstva a v neposlední řadě díky Sokolu, který již tradičně vychází hasičům vstříc, aby mohli soutěž uspořádat a také nám zapůjčuje zázemí.

Noví obyvatelé

Mgr. Eva Horová

Lukáš (*1991) a Petra (*1990) Vozkovi se do novostavby čp. 241 (nedaleko sýpky v Dolní Lukavici) přistěhovali se synem Adamem (*2017) z Přeštic. K trvalému pobytu se zde přihlásili 24. 2. 2020. Líbí se jim tady a zatím nena-

šli nic, co by postrádali nebo měnili. Paní Vozková prozradila: *„Považujeme si dobré dopravní dostupnosti. Jezdí sem hodně spojů."*

Mirka Hovorková (*1996) se 2. března 2020 přistěhovala do Dolní Lukavice čp. 210 za svým partnerem **Pavlem Jandou** (*1991). 16. dubna 2020 se jim narodila prvorozená **dcera Valerie**. Slečna Hovorková prozradila: *„Přistěhovala jsem se z Plzně. V Lukavici vidím změnu k lepšímu. Je tu přátelská atmosféra, lidé se znají."* Je zde spokojená a nenapadá ji nic, co by změnila.

Gratulace ke svatbě

Mgr. Lenka Zedníková

Manželé Halamovi se seznámili v roce 1965 v zaměstnání ve Stříbře. Zdeňka, rozená Špačková pochází z vesničky Únehle poblíž Stříbra. Ladislav Halama je rodák z Lišic. Do svazku manželského vstoupili 21. 10. 1967 na radnici ve Stříbře. Společně začali žít v Lišicích čp. 75, kde žijí dodnes. Zde také vychovali tři děti: Ladislavu (*1969), Jiřího (*1971) a Pavla (*1973). V roce 2017 oslavili manželé Halamovi zlatou svatbu.

Jubilanti - listopad a prosinec

Netrval Josef, DL	83 let	Polívková Jarmila, Lišice	88 let
Pintířová Marie, DL	82 let	Puchtová Marie, DL	70 let
		Přibáň Václav, Lišice	70 let

Obec Dolní Lukavice všem gratuluje a přeje hodně zdraví do dalších let.

HLASATEL – časopis obyvatel Dolnolukavicka. Vydává Obec Dolní Lukavice. Vychází 8x v roce v nákladu 450 výtisků. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Za obsah článků odpovídají jejich autoři. Registrováno MK ČR E 12350 Adresa redakce: Obecní úřad Dolní Lukavice 134, 334 44. Archiv www.dolni-lukavice.cz, zodpovědný redaktor Michal Böhm – ekonom@dolni-lukavice.cz, grafika Michal Böhm, Mirka Štychová. Členové redakční rady: Mgr. Eva Horová, Mirka Štychová.